

MUSEIVERKET

BYGGNADSHISTORISKA AVDELNINGEN
27.7.2000

Berättelse över granskning av begravningsvapnen i Tenala kyrka 11.7.2000
jämfte förslag till deras konservering och restaurering

I kyrkan finns 25 begravningsvapen, av dem har en del under olika tider blivit iståndsatta eller restaurerade eller de har målats på nytt. Bara i en del av vapen finns målade inskriptioner bevarade. På tidigare ommålade vapen har de heraldiska färgerna förändrats en hel del. På de begravningsvapen, i vilka den ursprungliga färgsättningen har bevarats har färgerna också förändrats: färgskikt och -ytor har lossnat och närapå alla försilvrade ytor har genom oxidering blivit nästan svarta. Den viktigaste utgångspunkten för ett kommande konserveringsarbete måste därför bli att bevara och fixera de lossnade färgskikten och att åstadkomma en restaurering av vapnets helhetsbild. De tidigare iståndsatta vapnen lämnas tills vidare i sitt nuvarande skick, även om deras färger inte motsvarar heraldikens regler. Begravningsvapnen i kyrksalen är allmänt taget i bättre skick än de som är lagrade i vapenhuset.

De redan tidigare iståndsatta begravningsvapnen eller de vapen som inte kräver akuta åtgärder nämns inte i nedanstående förteckning, uppgjord i kyrkan den 11.7. 2000. Konserverings-och restaureringsåtgärderna upptas i angelägenhetsordning, med de mest brådskande först. För fastställande av vapnets heraldiska utförande och en uttydning av deras inskrifter borde för arbetet också engageras en heraldiskt sakkunnig person. En förflyttning av de stora, i trä skurna vapnen från kyrkan till andra utrymmen kräver, att fuktighetsförhållandena i arbetsutrymmena måste kunna regleras. Färgerna fäster inte på nytt vid underlaget om arbetet sker i utrymmen med annan fuktighetsgrad än den som råder i kyrkan.

Begravningsvapnen i vapenhuset är numrerade enligt bifogade fotografier:

1. Gyllenlood

Fixering av den ursprungliga färgen och en lätt färgrestaurering.

2. Sölfverklinga

Färgskiktet flagar kraftigt i synnerhet i övre delen av vapnet. Fixering av färgen och färgrestaurering. Vapnet är stort och därmed tidskrävande.

3. Liebstorff

Fixering av den ursprungliga färgen och en lätt färgrestaurering på de övriga partierna.

4. Löwenhult

Fixering av färgen, delvis kittning och färgrestaurering.

5. Welsk

Fixering av färgfragmenten, återställande av plåtdelarnas form och en färgrestaurering av helheten.

6. von Jordan

Fixering av färgen och restaurering.

På alla vapensköldar bör trä- och plåtdelarnas fastsättning överses. Förstörda eller saknade delar kompletteras bara i den utsträckning de behövs för att bilda en uppfattning om helheten; de nya kompletteringarna bör fastställas separat. Innan konserveringen inleds bör den som åtar sig arbetet framlägga en specifierad konserverings- och restaureringsplan, separat för varje vapen, samt därtill ett kostnadsförslag/offert. I arbetet bör också ingå en fortlöpande dokumentering av åtgärderna i ord och bild. För restaureringen av skadade färgytor tillverkas modellytor för godkännande.

Av kyrksalens vapen kräver följande en fixering av färgen och en lätt restaurering:

7. Gyllenlood

Rätt omfattande fixering av färgen, restaurering av färgytan.

8. Körning

Mindre fixeringar av färgen och restaurering.

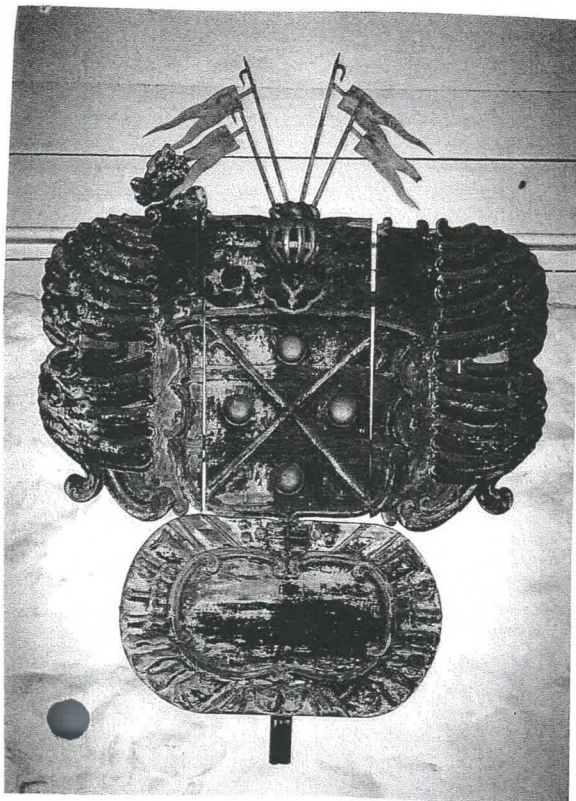
9. Rennerfelt

Smärre retuscheringar.

konservator Pentti Pietarila

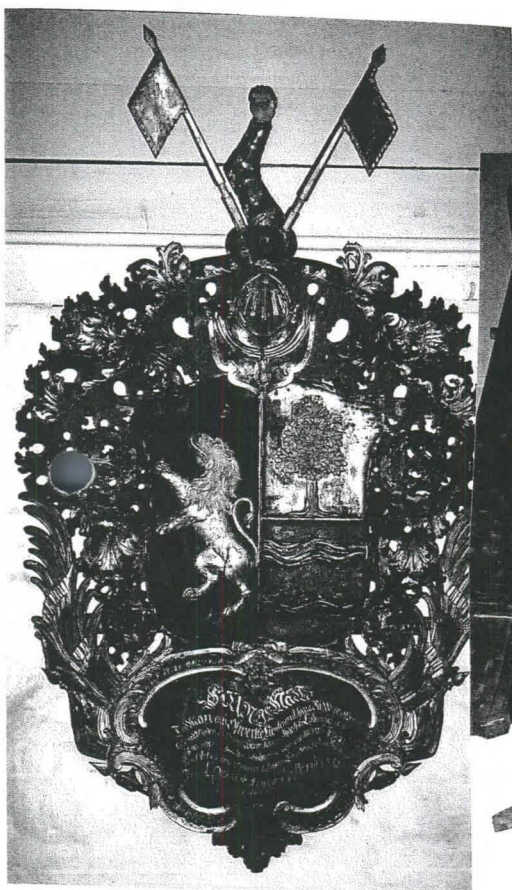
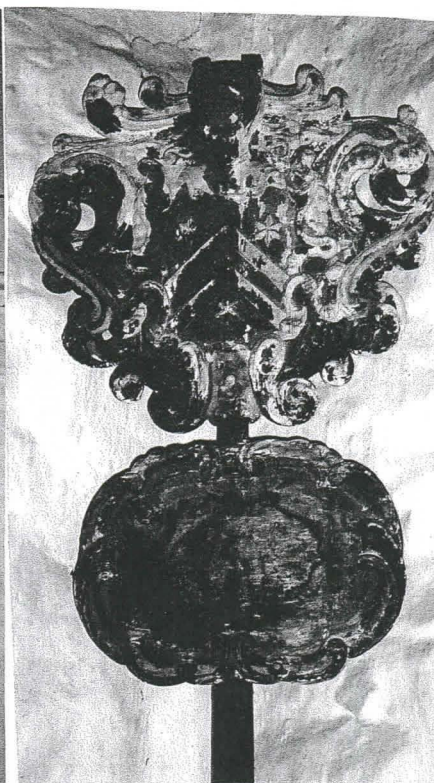
1

2

3

4

5

6